

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКУМ З СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Освітня програма
«Дитяча психологія та психологічна практика»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Практикум з соціальної психології
Освітня програма	«Дитяча психологія та психологічна практика»
Спеціалізація (за наявності)	Відсутня
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	2 / 3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=190&id_cou=7846

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу:

Метою викладання дисципліни є знайомство студентів із прикладними аспектами соціальної психології, оволодіння компетенціями соціально-психологічної діагностики, їх ефективне застосування в професійній сфері та у процесі життєдіяльності.

У процесі засвоєння даної дисципліни передбачається вирішення наступних **завдань**: набуття студентами досвіду практичного використання основних методів соціальної психології, здійснення соціально-психологічного дослідження особистості і груп, соціально-психологічного аналізу ситуацій соціальної поведінки, спілкування і взаємодії, прийняття індивідуальних і спільних рішень, набуття досвіду урахування соціально-психологічних і особистісних особливостей людей, особливості їх соціальної поведінки і стилів взаємодії.

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність до самоаналізу та когнітивної й емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану.

СК14. Навички започаткування власної підприємницької діяльності з надання консультативно-просвітницьких послуг для різних категорій населення.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР22. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до інтервізії та супервізії.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
Модуль 1.			
Змістовий модуль 1. Специфіка наукового дослідження в соціальній психології.			
1.	Тема 1. Соціально-психологічні явища.	Механізми виникнення соціально-психологічних феноменів. Аналіз соціально-психологічних явищ. Аналіз художніх текстів з метою виявлення соціально-психологічних явищ.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
2.	Тема 2. Методи соціально-психологічної науки.	Спеціалізовані методи соціально-психологічних досліджень. Специфіка обробки та інтерпретації даних. Особливості застосування методів в соціально-психологічних дослідженнях.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
3.	Тема 3. Спостереження та експеримент як методи соціальної психології.	Аналіз класичних експериментів. Епата підготовки та проведення експериментального дослідження. Особливості застосування методу спостереження в дослідженнях соціально-психологічних явищ. Програма спостереження.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
4.	Тема 4. Методи соціальної психології: опитування, аналіз продуктів діяльності, моделювання та контент-аналіз.	Дослідження продуктів діяльності окремих індивідів і груп (документи, контрольні роботи, малюнки тп.). Застосування контент-аналізу при роботі з документами.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
Змістовий модуль 2.			
Соціально-психологічне дослідження особистості.			
6.	Тема 1. Дослідження особистості в соціальній психології.	Особливості дослідження особистісних деформацій та проявів асоціальної поведінки. Діагностика соціально-психологічних особливостей особистості. Феномен соціалізації як об'єкт аналізу у соціальній психології. Робота з	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, лабораторне

		методиками визначення соціально-психологічних особливостей особистості.	заняття.
Змістовний модуль 3. Прикладні аспекти соціальної взаємодії і спілкування.			
7.	Тема 1. Проблема спілкування в соціальній психології.	Зміст повідомлення. Вплив раціональних та емоційних аргументів. Ефективність активно пережитої та пасивно сприйнятої інформації. Ефективність особистого контакту з комунікатором та засобів масової інформації. Специфіка аудиторії: самооцінка слухачів, вік та їх погляди. Реакція на зміст повідомлення. Маніпуляції з відволікання уваги для позбавлення контраргументів. Незацікавлена та незацікавлена аудиторія. Експерименти з дослідження стереотипу фізичної привабливості. Фізична привабливість та феномен «відповідності зовнішнім даним партнера». Культурні детермінанти фізичної привабливості. Визначальні чинники тривалості-короткочасності атракції. Дослідження асоціативна симпатії та антипатії (П.Левінські).	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
8.	Тема 2. Особливості процесів соціального пізнання.	Теорія атрибуції Фріца Гайдера. Атрибуції здорового глузду : Г.Келлі про раціональні критерії інтерпретації інших (сталість, винятковість. подібність). Правила об'єднання інформації: важливість рис, ефект „першості. Вплив особистих вражень та очікувань на інтерпретацію подій. Приклади інтуїтивного мислення. Феномен „хіндсайту” („я так і знав!”). Сприйняття та інтерпретація подій. Ілюзорне мислення: пояснення випадкових подій. Ілюзорний взаємозв'язок. Ілюзія контролю. Повернення до середнього („регрес до норми”). Взаємовплив настрою та суджень.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
Змістовий модуль 4. Прикладні аспекти вивчення малої групи.			
9.	Тема 1. Дослідження	Дослідження та аналіз основних характеристик малої групи. Понятійна	Опрацювати відповідні

	групи в соціальній психології.	схема дослідження груп. Обов'язкові параметри опису груп в соціальній психології. Робота з методиками дослідження групової композиції. Робота з методиками дослідження основних характеристик групи.	наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
10.	Тема 2. Конформність і конформізм.	Прояви конформності в експериментах Аша та Мілграма. Основні причини конформної поведінки (аналіз ситуацій). Особливості прояву ролі «незгодного» в малій групі і суспільстві, методи виявлення рис особистості, що спричиняють конформну поведінку.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
11.	Тема 3. Лідерство і засоби управління групою.	Здійснення управління групою, визначення методів діагностики управлінських якостей та стилів керівництва; інтегративні стилі керівництва та основні перешкоди на шляху до ефективного управління, необхідність знати власні обмеження (М.Вудкок, Д.Френсіс); лідерський потенціал в групі, виявлення лідерів; методики діагностики стилів керівництва та управлінських якостей.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
12.	Тема 4. Технології прийняття групового рішення.	Мозковий штурм та групове інтерв'ю. Проведення мозкового штурму та групового інтерв'ю, розробка питань та ідей для застосування вищезазначених технологій прийняття групового рішення.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
13.	Тема 5. Особливості визначення групової згуртованості і сумісності.	Визначення поняття «групова згуртованість», аналіз групової сумісності і процесу формування групової згуртованості. Індекс групової згуртованості Сішора, експертна оцінка згуртованості навчальної групи, визначення опосередкованої групової згуртованості, ціннісно-орієнтаційної єдності групи, інтерактивної згоди в малих групах.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування

Змістовний модуль 5.			
Дослідження великих соціальних груп і масових явищ.			
14.	Тема 1. Психологія масових рухів.	Етнічність, етнос як велика соціальна група. Природа етнічності, концепція Г.Солдатової «Типи етнічної ідентичності». Дослідження міжетнічної напруги. Політичні рухи та релігійні рухи.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування
15.	Тема 2. Прикладні аспекти соціальної психології реклами.	Види і функції реклами, цільова спрямованість реклами різних видів, психологічні механізми впливу реклами на споживачів різного соціального статусу, віку, статі, інтелекту (афективні, когнітивні, конотативні складові рекламного впливу), психологічні особливості вибору властивостей товару, який рекламується, психологічна експертиза рекламної продукції.	Опрацювати відповідні наукові джерела, зробити лабораторні, пройти тестування

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	20
Семінарське заняття	60
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	0
залік	100
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції		2	1	1	2	2	2	2	2		2		1	1	1		1	20
Семінарські з-тя	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5	5	5		5	5	60
Самостійна р-та		3	3	3	3	1	1		2		3				1			20
Індивідуальні завдання																		0
Екзамен/Залік																		100
Всього за тиж-нь	5	10	9	9	10	8	8	7	9	5	4	5	6	6	2	5	6	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М: Аспект Пресс, 2004. – 365 с. 2. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: “Геопринт”, 2006. – 400 с. 3. Методы социальной психологии / Под ред.Е.С. Кузьмина, В.Е.Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1977 4. Методы социально-психологического исследования: [Учебное пособие для вузов] / Под ред.. Т.В. Фоломеевой. – Кемерово: Юнити, 2002. – 277 с. 5. Морено Я.Л. Социометрия: экспериментальный метод и наука об обществе. / Я.Л. Морено. - М., 2001 6. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528_с. 7. Семенов В.Е. Метод изучения документов в социально-психологических исследованиях./ В.Е. Семенов. - Л.: Изд – во ЛГУ, 1983. – 104 с. – Гл.1. 8. Петрунько О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіасередовищі / О. В. Петрунько: монографія. – 2-ге вид. – Ніжин: ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2011. – 480 с. 9. Філоненко М.М. Психологія спілкування. [Підручник для студ. вищих навч. закладів] / М.М. Філоненко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с. 10. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К.: Центр учбової літератури, 2008 – 688с. 11. Основи соціальної психології [Текст] : підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М. М. Слюсаревського. – К. : Талком, 2018. – 579 с. 12. Москаленко, В. В. Соціальна психологія [Текст] : підруч. для студ. ВНЗ / В. В. Москаленко. – Вид. 2-е, виправлене та допов. – К. : ЦНЛ, 2008. – 688 с. 13. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія [Текст] : підручник. У 2 кн. Кн. 2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2006. – 560 с. 14. Майерс Д. Социальная психология / Д. Майерс. – СПб. : Питер, 1999. – 750 с. 15. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К. : Академвидав, 2005. – 448 с. 16. Швачко, О. В. Соціальна психологія [Текст] : навч. посіб. / О. В. Швачко. – К. : Вища шк., 2002. – 111 с. 17. Коваленко, А. Б. Соціальна психологія [Текст] : підруч. для студ. ВНЗ / А. Б. Коваленко, М. Н. Корнев. – 2-е вид. – К. : Геопринт, 2006. – 400 с. 18. Поліщук, В. М. Соціальна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. М. Поліщук. – Суми : Університетська книга, 2006. – 217с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Мицько Володимир Мирославович кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	+380973323135 volodymyr.mytsko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення
--------------------------	---

	<p>академічної доброчесності”.</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач

Мицько В.М.